

İŞ-EKMEK-HÜRRİYET MÜCADELEMİZDE

Gerçek

15 GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

FİYATI: 100 KRŞ YIL: 1 SAYI: 3

İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞU KENDİ ESERİ OLACAKTIR

FAŞİST SALDIRGANLAR İŞÇİ SINIFINA SALDIRIYOR !

Eli silâhlı, bıçaklı faşist komando çeteleri, sık sık okullara, öğrenci yurtlarına, gençlere saldırırlardı. Halâ da sürdürüyorlar bu saldırıları. Son günlerde, MC'ye de arka arkasından saldırılar, polisle işbirliği halinde olan, yerli yabancı sömürücülerin gizli açık örgütlerinden, servislerinden yardım gören bu çeteler, emekçi halkımıza ve özelikle işçi sınıfımıza, sendikalarla saldırmaya başladılar.

Geçtiğimiz günlerde, biri Seydişehir'de diğeri Köy YSE - İŞ'in Ankara kongresinde iki olay çıkardılar. İşçi sınıfımızın kendi seçtiği sendikada örgütlenme, sarı sendika ağını kırma, sendikasının yönetimine bilinçli devrimci işçileri seçme mücadelesini engellemeye çalıştılar. Seydişehir Alüminyum tesisinde çalışan binlerce işçinin üye olduğu Özgür Alüminyum İş Sendikasının Yönetim Kurulu bir süre önce DISK'e bağlı Maden - İŞ sendikasına iltihak kararı almıştı. Bunu kongre kararı haline getirmek için sendikanın Genel Kurulu toplandı. Bu

kongreden, sendikanın, DISK'e bağlı Maden - İŞ'e iltihak kararının çıkacağını anlayan, MHP güdümündeki Türk Metal İş Sendikası yöneticileri ve MC'li- ler, çevre illerden, özellikle Kon- ya'dan daha bir kaç gün önce faşist komandoları toplamaya ve işçiler üzerinde baskıya baş- lamışlardı. Kongre günü salonu basmak isteyen bu çeteler iş-

çi de yine aynı faşist gruplara mensup çeteler tarafından basıldı. Olaylar çıkınca genel kurul süresiz ertelendi. MHP'nin faşist komandolarından 200 ka- darı, şimdi, gereğinde sendika kongrelerini basmak, işçilere karşı zor kullanmak üzere, maaşlı olarak MHP'nin elindeki Köy İşleri Bakanlığı'nda görev- lendirilmiş (!) durumdadır. İşte Köy - YSE - İŞ sendikasının kongresini basanlar bu faşist güruhlarıdır.

Çıkartmalarına rağmen Köy YSE - İŞ sendikası görevlileri polis tarafından tutuklanmış ve saldırıya uğrayan işçiler tartak- lanmıştır.

Sermaye, artık gözünü karart- mış görünmektedir. Özel ola- rak beslediği eli silâhlı saldı- ranları işçiler ve sendikalar üzerine sürmektedir. Unutmayalım: İşçi sınıfına doğrudan saldırı sermaye bes- lemelerinin faşist güruhların, şimdiye kadar pek cesaret- lenemedikleri birşeydi. İşçi si- nifımızın uyanışı, örgütlenme- si karşısında azgınlıklarını iyice artırıyordu. Zararlı yaratıkları, ortağı sarmadan, henüz geliş- meden mücadele edilir. İşçi si- nifımız, işçi sınıfı ve emekçi halk düşmanı saldırganların üre- mesine, güçlenmesine meydan veremeyecektir. İşçi sınıfımız, hızla bilinçlenirken, mücadele ederken, faşist saldırganların ağzının payını vermeyi de bile- cektir.

Benzeri bir saldırı da Ankara da oldu. Köy YSE - İŞ sendika- sının Ankara şubesinin kongre-

• MC'iler çıkmazda bocalarken, Ecevit Amerika giderse Almanya gelir diyor.

ABD'NİN SİLAH AMBARGOSU VE BAĞIMSIZLIK MESELESİ

Son günlerde, en çok sözü edilen konu Amerika'nın Türki- ye'ye karşı uyguladığı silâh am- bargosu. Bir de bir 'taviz' lâ- fızı geliyor.

Milliyetçi Cephe'ciler, aşağı- tükürseler sakal, yukarı tükür- seler bıyık, bir çıkmazın içinde bocalayıp duruyorlar. Bütün yularları, Amerikasıyla Avrupa- sıyla yabancı sömürücülerin elinde olanları; yerli paraba- balarının ve onların temsilcile- rinin, Amerika ile bozuşmak hiç işlerine gelmez. Zaten, MC'nin Dışişleri Bakanı, «biz yıllardır Amerika'ya hizmet ettik, sonra da bizi böyle bıraktı» diye az- ağlaşmadı. Onlar Amerika ne istiyorsa onu vermeye hazırlar- cıktan. Ama öte yanda başka bir mesele var: Türkiye'de emek- çi kitleler artık giderek bilinç- leniyorlar. İşçi sınıfı gibi di- şömürünün de, yani emperyaliz- min de bilincine varıyor, ne menem bir belâ olduğunu, iş- sömürücüleri dış sömürücüle- rin nasıl birbirlerine bağlı, bir- birlerinin ortağı olduğunu anlı- yorlar. Halk Partisi de kitlele- reki bu bilinçlenmeyi, doğru o- lan yönde, yani işçilerin birliği halkların kardeşliği yönünde de- ğil de, kendi oy hesapları yön- nünde ıskırtıyor. Bu durumda, MC'iler Amerika'nın karar kar- şısında bir çıkmazda bocalayıp duruyorlar. Ya Kıbrıs'ta ve di-

ğer konularda Amerika'nın bü- tün isteklerine boyun eyecek- ler, ya da «dayılanarak» sözde- ikili anlaşmaları, Amerika ile ilişkileri gözden geçirecekler. Aslında, son kararları, bir yandan emekçi halkımız uyul- tılmak istenirken, yeni bir yan- dan Amerika'ya göz kırplıp Tür- kiye halkına karşı, «istedikleri- mizi kabul ettirdik» pozü atılır- ken, bir yandan da yabancı si- lâh tükellerin emekçilerine yağ- sürülmüş oluyor. Türkiye Ame- rika'dan peşin parayla, o da bi- raz nazlıca silâh satın alabile- cek. Ama öyle eskisi gibi yar- dım falan yok. Aslına ararsak, Amerika zaten ne zamandır böyle bir yola gitmeye niyetli- di. Çünkü dünya değişti, ABD'nin Türkiye'deki bazı işle- rinin gereği de azalmış, bazı i- ki anlaşmalara ihtiyaç kalmamış, hatta bunlar ABD'nin si- rızında bir kambur bile olmaya başlamıştı. Kıbrıs meselesi işin bahanesi oldu. Üstelik de Ame- rika, Türkiye'deki sömürücüle- rin, parababalarının yularının kendi elinde olduğunu biliyor. Sömürücü sınıfların ve temsil- cilerinin iktidarı sürdükçe, zor- da kalıp ne kadar dayılsalar, ilişkileri asla koparamayacak- larına da biliyor.

CHP NE DİYOR?
Bu arada, «Kıbrıs'ta Ameri- ka'ya 'taviz' verildi, veriliyor»

CHP Genel Başkanı Ecevit, açık açık «Amerika giderse Al- manya gelir» diyerek, bağımsız- lıkçılığın nereye kadar gittiği- ni gösterdi. Yani Ecevit, Sam- amcanın kucakından kalkıp Hans amcanın kucakına otu- rma diyor ve Türkiye emekçi halkını halâ emperyalizmin ku- cakından kucakına gezdirmeye niyetleniyor.

İŞÇİ SINIFI NE DİYOR?
Biz, bütün bu olup bitenler- de, bu alicengiz oyunlarında, ne Amerika'nın ne de ister Al- manya ister başkası olsun, bir başka emperyalist ülkenin hal- kımıza hiçbir yarar getirmeye- ceğini biliyoruz. Akdeniz'de, Kıbrıs'ta düşünülen gelişme- lerde, bütün emekçi halklar le- hine tek gerçek çözüm emper- yalizmin bu bölgeden sürülüp- atılması ve bölgedeki bütün emekçi halkların iktidara, politi- kayla haklarını koymalarıdır. Türkiye açısından gerçek çö- züm, MC'ilerin yaptığı gibi yıl- varıp yakarıp sonra boşa dayı- lanmak veya CHP'nin söylediği gibi Hans amcanın kucakına- oturmak değil NATO'dan der- hal çıkmak, bütün ikili anlaşma- ları feshetmek, bütün emperya- list ilişkileri sona erdirmektir. Bu- nu ise yabancı sömürücüleri- burunlarından bağlı paraba- baları, her boydan sömürücü- ler ve onların iktidarları değil, an- cak işçi sınıfı ve emekçi halkın iktidarı gerçekleştirebilir.

gerçek durum

KIBRIS ve emekçi halklar

Kıbrıs'ta, halkın yüzde 90'ından fazlasının oylarıyla se- çilmiş Makarios'un, Amerikan emperyalizminin kirlî ve kan- lı örgütü CIA'nın planladığı bir darbe ile devrilmesinden bu yana 1 yıl geçti. Türkiye'nin Kıbrıs'a ilk asker çıkartmasın- dan, adanın işgalinden bu yana da bir yıl geçti.

Bir yıldır, Türkiye halkı «Kıbrıs, Kıbrıs» diye uyutuldu. Türkiye işçi sınıfı, Türkiye emekçi halkı, kendisi gibi işçi, kendisi gibi emekçi Yunan halkına düşman edildi. Düşman- lıklar, savaş emelleri, körüklendi. Tıpkı, 1950'lerden önce Kıbrıs'ta Türklerle Rumlar kardeş kardeş yaşarlarken, Kıb- rıs diye bir mesele yokken, ardından Amerika'nın, İngiltere'nin, kısaca emperyalistlerin en kanlı planlarının ve cinayet- lerinin yattığı oyunlarla, kardeş halkların birbirlerine düşman edildiği gibi.

Bir yıl öncesini hatırlayalım: Adaya ilk çıkartma yapı- ldığı gün, oraya, «Adanın bağımsızlığını sağlamak üzere, ba- rış götürmek için gidiyoruz» diyen Ecevit, bu bombalı, ölümlü «barış»ı adaya götürdükten sonra, orada binlerce emekçi öldükten sonra, düşmanlıklar biraz daha kızıştırdıktan son- ra, adanın bağımsızlığı sözlerini bir daha ağızına almadı. Ar- dında emperyalist güçlerin pusuya yatmış olduğu, paraba- balarının desteklediği ve alkışladığı bu bombalı barış hare- kâtının nereye varacağı açıkça görüldü. CHP, hemen bir fa- tih edasına bürünüp, Kıbrıs halkının sırtından, Adanın bağı- msızlığının sırtından «oy» ve seçim kazanma derdine düştü.

Kıbrıs bağımsız bir devlettir. Ne bağımsızlığı ne toprak bütünlüğü kaldı. Türkiye'de emekçi kitlelerin en hassas duy- gularıyla oynanarak; tahrik edilerek, radyosu, gazetesi, ya- zarı, çiziriyse öyle bir hava estirildi ki, insanlar büyük ço- çunluğuyla Kıbrıs konusundaki gerçekleri göremez oldular. Kıbrıs'ta olup bitenlerden kimlerin ne çıkarları olduğunu, fa- turayı kimlerin ödeyeceğini uzun süre görmediler. Paraba- balarının, sömürücülerin, Türkiye emekçi halkını Yunanistan emekçi halkına düşman ederek, nasıl büyük çıkarlar sağla- dıklarını, bu yolla nasıl gerek Yunanistan gerek Türkiye iş- çî sınıfının, emekçi halkının sömürücüleri karşı bilinçlenme- sini, mücadelesini engellemeyi, saptırmayı amaçladıklarını, kolay kolay anlayamadılar.

Mesela sıkıyönetim, «Kıbrıs'ın fethinin» küçük bir «he- diye» si oldu işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza. O gün bu gün, bütün direnişleri, mücadelesi engellenip duruyor.

Daha o zaman 8 milyara varmış olan savaş harcamala- rı açığı, Kıbrıs hareketinin halkımızın sırtına yüklediği bir başka hediye idi. Kıbrıs olaylarından sonra, hayatın emek- çiler için nasıl zorlaştığını, fiyatların nasıl çok daha büyük hızla arttığını herkes biliyor.

Savaş meydanlarında ölenler kimlerdi dersek, yine ay- nı cevap: Savaş meydanlarında yine işçiler, emekçiler, emekçi halk çocukları öldü. Türkiyeli veya Rum, hepsi emek- çiydi onlar.

Bütün sendikalar, işçilerden Kıbrıs için mecburi bağış kesmek üzere seferber oldular. Nereye gitti bu bağışlar? Ye- rini bulsa, yani silâha, topa, tüfeğe, donanmaya gitse bile, işçi sınıfımız ne kazandı bundan? O bağışlar sınıf kardeşi olan başka işçilerin, başka emekçilerin savaş meydanların- da vurulmasına yaradı mı? Bazen sömürücüleri, ellerinde- ki bütün propaganda imkânlarıyla olaylar etrafındaki toz du- manı öylesine artırır ki, gerçekleri görmek zorlaşır. Halk- lar halklara düşman edildikçe, sömürüler rahatlar. Gerçek- ler görülmesin, yalanlar, oyunlar ortaya çıkmayın diye ege- men güçler bütün baskı ve tahakküm araçlarını da kullanır- lar.

İşte, bir yıldır beri Kıbrıs konusunda da aynı şeyi ya- pıyorlar.

Kıbrıs'ta olup bitenlerden bugüne kadar sadece Ameri- ka ve diğer yabancı sömürücüleri yani emperyalistler yarar- landı. Bir de Türkiye'li ve Yunan'lı parababaları —o da um- dukları kadar değil— yararlandılar. Ha, bir de, Kıbrıs'ta tu- ristlik tatil geçirmeye meraklı tuzu kuru varlıklılar.

Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs emekçileri, işçi sınıfı, hiç- birşey kazanmadı bütün bunlardan. Kayıplarından ve boş bir vatan - millet - Sakarya edebiyatından başka...

kazanılmış referandum hakkı geri alınamaz !...

İşçi sınıfımız, yıllardan beri özgürce sendikalaşmak, sarı sendika ağını parçalamak için mücadele vermiştir. Halâ da ve riyor. Patron sendikalarının, sahte fişlerle, yetki hileleri ile işyerinde sözleşme yetkisi al- malarının önlenmesi, işçilerin kendi sendikalarını özgürce se- çebilmeleri için, «gizli oy, açık sayım» a dayanan referandum mücadelesi verdik. GERÇEK'in ilk sayısında anlattığımız gibi, pek çok işyerinde en önemli di- renişler, son bir yıldır referan- dum hakkının elde edilmesi için yapıldı. Sonunda, referandum hakkını fiilen kazandık. İş mah- kemeleri, yetki anlaşmazlıkların da referandum kararı vermeye başladılar. Mücadelemiz sonu- cunda, bu güne kadar 49 refe- randum kararı verildi.

Bu işçi sınıfımızın mücadele- sinde kazandığı bir zaferdi. Ama fiilen alınmış olan referan- dum hakkı, kanunlaşmadığı için sömürücülerin iktidarı tarafın- dan, her an saptırılabilir veya engellenmek istenebilirdi. Nite- kim istendi de. Yargıtay 9. Hu- kuk dairesinin kararıyla, bir iş yerinde referandum uygulama- sı durduruldu. Bu kararla, işye- rinde yetki patron sendikaları- na bırakılmak isteniyor, işçile- rin, istedikleri sendikayı özgür- ce seçmeleri; ve bilinçli tercih lerle, her referandumda işyerin- deki en ilerici sendikaya oy ver- meleri, çoğunlukla DISK'i tercih etmeleri engelleniyordu. Bu ka- rarla işçi sınıfımızın sarı sendi- kacılığa karşı yükselen gür se- si bastırılmak isteniyordu.

Milletvekillerinin saat ücretleri 900 liradan fazla

Aylıklarını, iki buçuk dakikada 28 bin liraya «oy birliğiyle» çıkartıveren parlamenterler, gerçekten de bu «zam»ma hak kazanmışlar doğrusu. Çok çalış- mışlar.

Meclisler tatil olurken yapılan resmî açıklama- ya göre, bu dönemde Mecliste bekleyen 22 tasarıdan sadece üçü kanunlaşabilmiş. Bu da birşey değil. Son iki yılda Millet Meclisi toplam olarak 758 saat çalış- mış. Bir yıl 365 gün olduğuna göre, günde bir saat 2 dakika...

Zenginin malı züğürdün çenesini yorarmış ama, şöyle bir küçük hesap yapacak olursak, milletvekil- lerinin brüt saat ücretleri 900 lirayı geçiyor.

KIDEM TAZMİNATI üzerine oynanan oyun

Kidem tazminatlarını, sözde- yeniden düzenleyen kanun ni- hayet çıktı. Çıktı ama nasıl?

Görevi işçi sınıfımız ve emek- çi halkımızın alın terinin, eme- ğinin sömürülmesinin yoğunlaş- tırılması olan MC, «kidem taz- minatları» ile, işçi sınıfımıza patronlar adına yeni bir «oyun» oynamaya kalkıştı.

Bilindiği gibi, yeni kanun çık- mızdan önce, kidem tazminat- ları her yıl için 15 günlük ü- cret üzerinden hesap edilirdi ve bu tazminata ancak 3 yıllık iş- çiler hak kazanabiliirdi. MC'nin çıkarttığı yeni kidem tazminatı kanununda, ilk bakışta tazmi- nat 15 günden 30 güne çıkarı- lıyor ve tazminata hak kazan- mak için 1 yıl çalışmış olmak ilkesi getiriliyor. Ama kanunun diğer maddelerine bakılınca, ortada nasıl bir yeni yalan, na- sıl bir yutturmaca olduğu ve sömürücüleri hesabına nasıl bir oyun oynandığı hemen ortaya çıkıyor.

Kidem tazminatına esas ola- cak 30 günlük ücret tutarının, her yıl için hesaba katılacak miktarı, günlük asgari ücret tu- tarının 7,5 katından fazla olma- yacak. Böylece, 40 liralık asga- ri ücret yürürlükte kaldığı süre- ce, kidem tazminatı 9 bin lira-

ya aşamayacak.

Şimdi bu maddelerin püf nok- tasına bakalım:

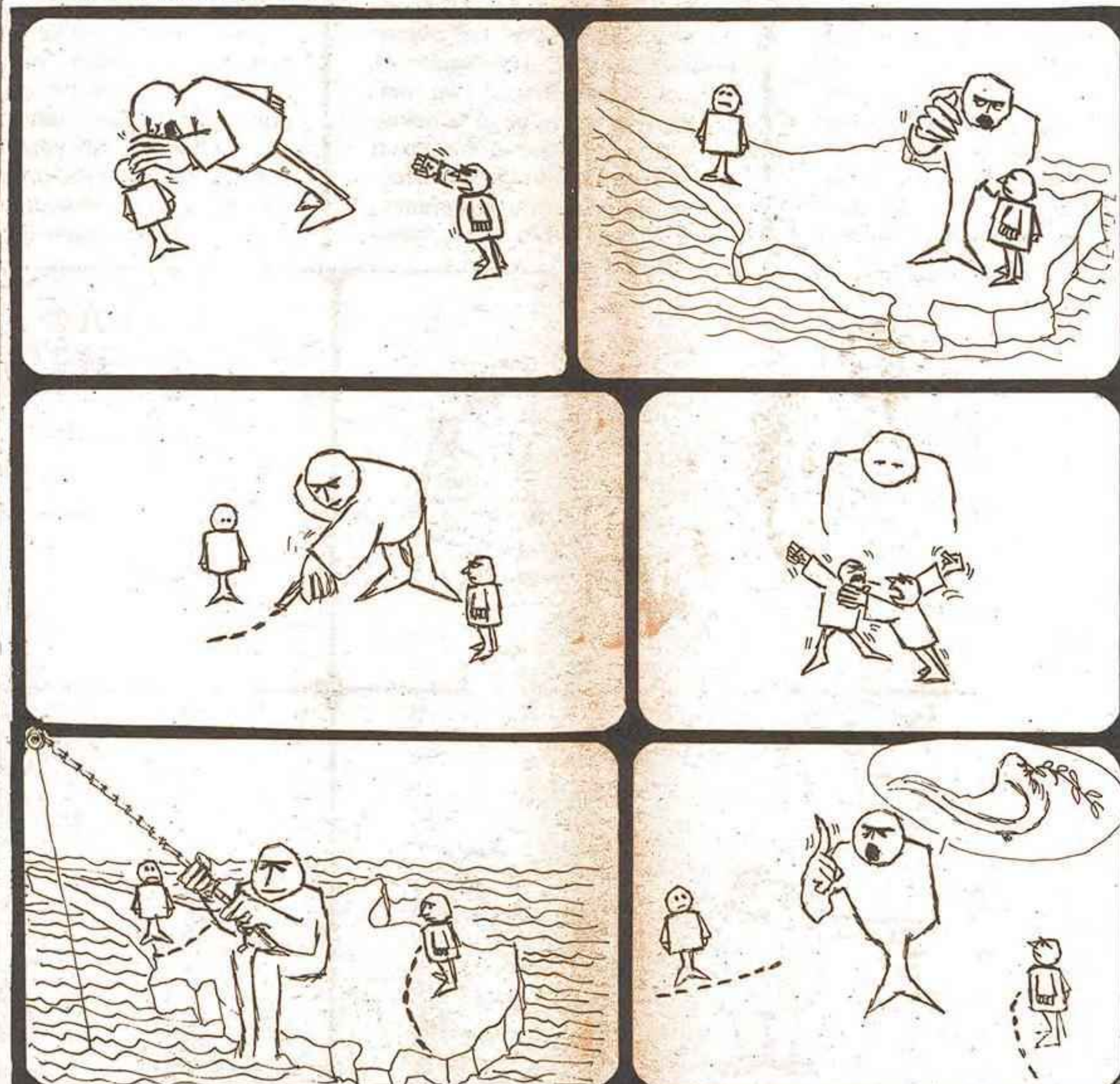
Birincisi, işverenlerin işçile- rin kidem tazminatları için ban- kadaki fona «yatıracakları» pa- rarların toplamı milyonlara va- racaktır. Bu fonda toplanan pa- rarlar yine işverenlere kredi ola- rak döndürülecek, bu krediler- le yeni sömürü imkânları sağla- yacaklardır. Yani sonunda kâr- ılı çıkan yine parababaları ola- caktır. Üstelik de nasıl Sosyal Sigortalarla kendi paylarına dü- şen primleri vermiyorlar ve mil- yara varan işveren borçları du- ruyorsa burada da işlerine ge- linceye fona para yatırmayıp- gerekli meblağın hazinesinde vs. sağlanması yoluna gidecekler- dir.

İkincisi, işveren bu imkâna dayanarak gözünü kırpmadan işçi çıkartmayı sürdürecektir. Daha da hızlandıracaktır.

Hele getirilen tazminat sını- rları gözönünde tutulursa, kidem tazminatlarına 15 günden 30 güne çıkmasının da bir faydası olmadığı görülecektir.

Kidem tazminatlarını sözde- artıran kanunun ardındaki oyun- lar bunlardır.

Parababalarıdır yine bu işten kârli çıkacak olanlar.

İŞTE KIBRIS GERÇEĞİNİN İÇYÜZÜ!

gerçeğin dili

VEHBI KOÇ MU İŞÇİ HRİSTO MU ?

Hiç dikkat ettiniz mi? Patronların, ağaların, beylerin başları ne zaman sıkıda kalsa; ne zaman artık emekçi halkın bilinçlendiğini, örgütlendiğini görseler; ne zaman, artık bu sömürü düzeninin pis işleyişini «kader», «Kismet» diye maskeleyen imkânı kalmadığını sezseler; hemen bir «Vatan-millet-Sakarya» edebiyatı tuttururlar. Ne yapıp yapıp bir dış mesele çıkarır, bir düşmanlık, bir savaş havası yaratır, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin dikkatini çiğ gibi büyüyen işsizlik, pahalılık, tan, sınıf mücadelesinden, kendi yaratıkları suni dış kavgaya çevirmeye çalışırlar. Ortalık, «millî birlik», «beraberlik», «Milletçe eleleyiz» lâflarından geçilmez olur.

Hani çocuğun karnı açtır, ağlar da, yiyecek birşey yoksa, «bak kuş geçiyor», «bak köpek havladı» diye oyalanır ya, tıpkı bunun gibi.

Türkiye'de de, uzağa gitmeye gerek yok, şu son bir yılın olaylarına bakalım. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız hızla bilinçleniyor, sınıf bilincine varıyor, örgütlenme mücadelesi veriyor. Bu sömürü düzeninin çarklarının nasıl döndüğünü anlıyor ve bu sömürü düzenine vurmaya hazırlanıyor. Artık yutmuyor, artık susmuyor. Türkiye'deki bütün sömürücüler, irili ufaklı bütün patronlar, bütün ağalar, beyler, tefeciler, aracılardan büyük bir huzursuzluk içindeler. Artık eskisi kadar kolay ve sıkıntısız «yönetemediklerini» görüyorlar. Artık kitleleri «oy davası» halinde güdemediklerini görüyorlar. Artık kitlelerin ekonomik mücadelesinin, örgütlenme mücadelesinin bir yandan kârlarını kemirirken, bir yandan da düzenlerinin (sömürü düzeninin) temelini yendiğini görüyorlar. O zaman, bir yandan çeşitli baskılara, zulme başvuruyla; En bilinci işçileri işten çıkarıyor, sendikalaşmayı ve siyasal örgütlenmeyi engellemeye çalışıyor, köylü hareketlerini bastırıyor, hele hele işçi sınıfının kendi partisinde örgütlenmesini, kendi partisizle siyasal mücadele vermesini engellemek için ellerinden geleni ardına koymuyorlar. Kitleleri bilindirecek yayınları toplatıyor, yasaklıyor; kitlelere bilincin götürülen, onları uyandıran işçi liderlerini, sosyalistleri, emekçileri, zindanlara tıkıyorlar. Bu da yetmedi mi, işçilerin, emekçilerin, gençlerin üzerine eli bıçaklı, silahlı katil komando cetvelini saldırtıyorlar. Ama sömürücüler, yine de bütün bunların bile yetersiz olduğunu biliyorlar. O zaman ne yapacaklar, bir yol daha deniyorlar: Savaşlar kışkırtıyorlar. Bir emekçi halkı bir başka emekçi halka düşman ediyorlar. Kitlelerin en zayıf olan duygularını sömürüyorlar. Sınıf mücadelesi maskelenmiş diye, bir dış düşman yaratıp, dikkati o rayaya yönlendiriyorlar.

Şimdi meselenin püf noktasına gelelim. Soruyoruz: Siz hiç savaşta Onasis'lerin, Koç'ların, yani parababalarının öldüğünü gördünüz mü?

Mesela Kıbrıs meselesini kimler bu hale getirdi bir bakalım. İşçi Memet'in, köylü Hüseyin Day'ın, emekçi Mustafa'nın, Ayşe'nin, Fatma'nın fikrini soran oldu mu. «Kıbrıs ne olsun» diye. Aynı şekilde Yunanlı işçi Hristo'nun, Marika'nın, Stefanos'un fikrini soran da olmadı.

Yine soruyoruz: Bir yıldan bu yana Yunan emekçi halkına orada da Türkiye emekçi halkına karşı amansızca kışkırtılan düşmanlıktan; Kıbrıs'ta bütün olup bitenlerden işçi Memet'in, emekçi Mustafa'nın, işçi Hristo'nun, Yunanlı emekçi Stefanos'un ne yararı oldu. Hayatı mı ko'aylaştı? Daha az mı sömürülüyor? Çoluğunu nun çocuğunu kursağına daha iyi yiyecek mi gidiyor? Aksine, her iki ülkede de, bu olaylar geliştiğinden beri fiyatlar daha da arttı. Her iki ülkede de, hele Türkiye'de, sıkıyönetim falan derken, emekçilerin mücadeleleri engellendi, patronlar karşısında silahsız bırakıldılar.

Savaş meydanlarında Memet'le Hristo birlikte öldüler. Ölüm herkes için aynı ölümdür. Ve bu sırada Onasis'lerle Niarkos'lar, Koç'lar, Teke'ler, bir silah alışverişinin veya başka bir yüklüce alışverişin şerefine içki masalarında kadeh tokuşturuyorlardı.

Soruyoruz. İşçi Memet'in hayatı, yaşayışı, çalışması, sömürülüşü işçi Hristo'ya mı benziyor, yoksa Vehbi Koç'a mı? Memet, aslında çalışmasıyla, yaşamasıyla Hristo'ya mı daha yakındır yoksa Koç'a mı? Bu sorunun cevabı tektir ve çok açıktır: Dünyanın sömürünün sürdüğü bütün ülkelerin işçileri aynı şekilde yaşar, aynı patronlar düzeni, aynı patronlar ortaklığı tarafından, aynı şekilde amansızca sömürülürler. Hiç fark yoktur aralarında. Dünyanın bütün parababaları da ortaklık halinde aynı şekilde ve işbirliği yaparak sömürürler işçileri. Ve işçi Memet'le işçi Hristo'nun sınıf kardeşliği'ni maskeleyerek, unutturmak için her türlü savaş kışkırtıcılığı yaparlar. Emekçi halkları birbirine düşürürler. Böylece kendi sömürü düzenlerine rahat bir nefes alırlar.

İşte bu yüzden, «Bütün ülkelerin işçileri birleşin» deriz biz. Birleşelim ki, sömürücülerin maskelerini sıyralım. Bizleri birbirimize nasıl düşman ettiklerini görelim. Nasıl milyarlık büyük bir ordu olduğumuzu ve birleşince gücümüzün ne olduğunu anlayalım. Birleşelim ki, sömürü düzenini bir daha doğrulamayacak şekilde yıkalım.

FAŞİZM NEDİR ?

Bunca sözü edilen, emekçi sınıfların en büyük düşmanı olan FAŞİZM nedir? Bazıları faşizmi, Hitler, Mussolini gibi deli bir diktatörün yönetimi sanır. Oysa bütün o faşist diktatörler de, aslında kuklalarıdır. Faşizm büyük sermayenin, parababalarının en gerici, en gözü dönmüş olanlarının, en gerici, en zalim, en kanlı diktatörlüğüdür.

Faşizm denilen sermaye diktatörlüğü, her yerde aynı biçimde gerçekleşmeyebilir. Farklı görünüşler kazanabilir. Kimi yerde bir diktatör ortaya çıkar. Kimi yerde bir askeri yönetim şekline olur. Kimi yerde bir askeri darbe ile gelir, kimi yerde, çıkmazlarına bir türlü çare bulamayan egemen sınıflar faşistleri adeta davet ederler; ama faşizmin özü her yerde aynı kalır: Faşizmi asıl destekleyenler iktidara getirilenler hep aynıdır. Kimler mi? Tekelcilerin, parababalarının en kodamanlarının en gerici, en satılmışları, en kanlıları. Faşizmin bu sınıf temelini asla unutmamalıyız.

Faşizm böylece toplumdaki küçük bir zümrenin, parababalarının bütün halk üzerinde uyguladığı bir baskı ve tahakküm, zulüm ve cinayet düzenidir. Bu yüzden de faşizm sadece bir avuç gözü dönmüş parababasının çıkarına hizmet eder. Buna karşılık, başta işçi sınıfı olmak üzere bütün emekçi halka, bütün çalışanlara kan kusturur. Parababaları kârlarını arttırırken işçilerin, emekçilerin ücretleri azalır. Azaltılmasa bile, artan pahalılık tarafından silinir süpürülür, buna karşılık, bütün grev, direniş, ekonomik mücadele, örgütlenme hakları yasaklanır; ellerinden alınır. Ne demokratik hak ve özgürlükler, hatta ne de sermayenin kendi yapmış olduğu kanunlar kalır ortada. Sınıf mücadelesini geriletme ve parababalarının düzenini sürdürmek için faşist yönetim; faşist devlet, hiçbir kanun, hiçbir demokratik hak tanımaz.

İşçi sınıfının ve emekçilerin bütün mücadelesi, örgütlenmesi engellenir. Eli ayağı bağlanır. Bütün yasalar, hatta patronların kendilerine koymuş oldukları yasalar, ve «demokratik hak ve hürriyetler» denen, aslında yine de kısıtlı olan bütün haklar ayaklar altına alınır.

Faşizmin emirindeki ceteler, işçi semtlerine, emekçilere üzerine, devrimciler, sosyalistler üzerine cinayet ve dehşet saçarlar.

Kitaplar toplanır, yakılır, yasaklanır. İnsanlar sorgusuz sualsiz gece yarısı tutuklanır, işkence görülür. Emekçi kitleler uyanmasın diye bütün ilericiler, yurtseverler, hele sosyalistler üzerinde en büyük baskılar uygulanır.

Faşizm, emekçi kitlelere karşı sermayenin en azgın saldırısıdır.

Faşizm işçi sınıfının ve bütün emekçilerin en kötü düşmanıdır.

Bu azgın canavar, bu düşman, ancak bütün emekçi sınıfların, toplumdaki bütün ilericiler, demokrasiden yana güçlerin ortak mücadelesiyle yenilir.

Bu azgın canavarın bir daha dirilmeyecek şekilde öldürücü darbe yemesi ise, ancak onu yaratan sömürü düzeninin, parababalarının, sermayenin düzeninin yıkılmasıyla mümkündür.

FAŞİST KATİLLERLE İŞBİRLİĞİNİN SON CİNA

Gazetelerde, radyolarda, hergün yeni bir saldırı, bir cinayet haberi... Faşist cetelerin, eli bıçaklı, silahlı katillerin işledikleri cinayetler, saldırılar bunlar. Gazeteler, «sağ - sol çatıştı» diye veriyorlar haberleri. Sermayenin basını işine böylesi geliyor da ondan. Aslında, Türkiye'deki faşist güçler, işçi sınıfının ve emekçi halkın mücadelesini engellemek, bu sömürü düzenini devam ettirmek için, zor kullanmaya, kitleleri sindirmeye çalışıyorlar. Parababalarının sömürüşü sürsün, kârı artsın diye, halkı zulümle, baskıyla susturmak isteyen sermaye usakları, işçilerin, emekçilerin, gençlerin üzerine saldırtıyorlar.

İki amacı var: Birincisi emekçi halkın bilinçlenmesini, bilinçlendirilmesini, örgütlenmesini ve bu düzene «dur» demesini engellemek. İkincisi de, kendileri kargaşa yaratıp, bu kargaşadan doğacak ortamda, faşist diktatörlüklerini kurma hayalini gerçekleştirmek. Bu oyunun ardında CIA'sı ile, şusuyla busuyla, bütün yerli - yabancı gizli servisler var. Bu oyunun ardında, parababalarının en gözü dönmüş, en kanlı bölümleri var. Bu oyunun ardında, halkımızı ilihine kemiğine kadar sömüren bütün yabancı güçler, Amerika'sıyla Avrupasıyla, bütün «emperyalist» ülkeler var.

Faşist komandolar, son olaylarda cinayetlerini, saldırılarını aştılar. Milliyetçi Cephe Hükümetinden güç aldılar. İt gibi bağırarak uluyarak selamladıkları Başbuğun MHP Genel Başkanı Türkiye, MC hükümetinde yer alıyor. Böyle olunca ardlarını sağlam yere dayadılar. Cinayetlerinin hesabını soran yok. Kimisi zaten poliste görevli. Kolluk kuvvetleri, saldırıya uğrayanları değil saldırganları koruyor. Yedi sekiz aydan bu yana az genç, az işçi, az öğretmen öldürüldü, yaralanmadı.

Söyle bir hatırlayalım: Unuttuklarımız da vardır arada... Anadolu'nun dört bir yanında her gün tek

rarlanan faşist saldırılar sıralanmaya kadar çok. Sadece cinayetleri bile sıralarsak ve ölenlerin işçiler, yurtseverler, sosyalistler, devrimciler olduğunu, katillerin hep faşist komandolar olduğunu ve şimdiye kadar hiçbirinin yakalanıp ceza görmediğini hatırlatsak, durum apaçık ortaya çıkar.

Faşist saldırganlar, 1974 Aralık ayında, İrmak hükümeti sırasında, iyice cesaret bulmaya başladılar. Devrimci öğrenci Şahin Aydın faşist katiller tarafından tabancayla vurularak öldürüldü. Yine Aralık ayında, Adana CHP mitingini izleyen işçi Hüseyin Örek, bir MHP'li faşist karateci tarafından öldürüldü. 1975 Ocak'ta MHP'li, Ülkü Ocak'lı saldırganlar, daha da cesaretlendiler. İstanbul Vatan Mühendislik - Mimarlık Akademisinde üç devrimci öğrenciyi çok ağır yaradılar. Bunlardan Kerim Yaman öldü. Mart ayında, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin «Bağımsız Türkiye» afişlerini asan emekçi Adnan Şenel'i bıcakladılar. Adnan Şenel uzun süre ölümlü cezaevinden sonra kurtuldu. Şubat ayında, TÖB - DER'in 67 ilde düzenlediği demokratik haklar için toplantılar sırasında, tam bir faşizm provası yapıldı. Özellikle Mus, Kahramanmaraş, Amasya, Tokat, Adıyaman, Bingöl, Afyon, Sivas ve diğer illerde faşist güruhlar, toplantılara katılan halka silahlı saldırdılar. Olaylar günlerce devam etti. Yüzlerce yaralı ve ölenler oldu. Bursa ve Ankara'da MHP'li komandoların saldırısıyla, öğrenciler yaralandı. Erzurum TÖB - DER şube başkanı bıcaqlandı. İstanbul'da Mayıs 1975 başında, Site öğrencisi yurduna faşistlerin silahlı saldırısı sırasında işçi Abdi Gönel öldürüldü. Ankara'da yine bir sokak saldırısı sırasında öğrenci Veli Yıldırım faşistler tarafından öldürüldü. Haziran ayında, Sakarya TÖB - DER şube yazmanı devrimci öğretmen Hikmet Demir faşist seraseriler tarafından vuruldu. Şube Başkanı öğretmen Sedat Ege ise yaralandı. Turgutlu'da devrimci öğretmen Battal Öz, Erdemli'de öğretmen Murat Gökten, Sivas'ta öğretmen Hüseyin Esen, aynı şekilde, faşistler tarafından vuruldular.

Ve son olarak... Şaşı'ta devrimci öğretmen Hasan Şimşek, Bursa'da öğrenci Ahmet Vatan Kırkalak faşistler tarafından vuruldu. Sakarya'da işçi Abdülkadir Düzün karakolda da polisler tarafından dövülerek öldürüldü.

Polis - komando işbirliğiyle gerçekleştirilen işkenceler, tehditler, o kullara, parti binalarına, toplu haldeki halk üzerine saldırılar da ayrı. Yiranehir'de 20 yoksul köylünün jandarması tarafından oracıkta kurşuna dizilip katledilmesi ayrı. Yine bir gencin ölümlüyle sonuçlanan bir faşist Türkiye'i protesto eden Diyarbakır halkının üzerine, faşistlerin de kışkırmayla ateş açılması, gelisen halk düşmanı olayları ayrı. CHP mitinglerini izleyen halka saldırıları ayrı.

İşte faşizm hayranlarının, faşist katillerin, sermayenin satılık usaklarının bazı cinayetleri ve işte ardlarını dayadıkları MC...

İŞÇİ ABDÜLKADİR DÜZÜN KARAKOLDA DÖVÜLEREK ÖLDÜRÜLDÜ

Sakarya'da, işçi Abdülkadir Düzün sivil memurlar tarafından götürüldüğü karakolda, dövülerek öldürüldü. 5 Temmuz gecesi, üç işçi arkadaşları, bütün haftanın yorgunluğunu dinlendirmek üzere, Adapazarı Çark gazinosuna gitmişlerdi. Kendi hallerinde kimseyi rahatsız etmeden eğlenirken, arkalarındaki masada bulunan üç sivil memur gelip onlara hakaret ettirler ve zorla bir polis aracına bindirip karakola götürdüler. Olay yerindeki garsonlar, işçi arkadaşlarını kimseyi rahatsız etmediklerini, neden götürüldüklerini bilmediklerini söylediler. Üç işçi, emniyetle kendilerini götürülen sivil ve oradaki görevliler tarafından birkaç kere su ile ayılıp sürekli olarak dövüldüler. Emniyet mensuplarının böylesine kendilerinden geçmelerinin sebebi

BU DÜZENİNİN AFYONLARI: SPOR YUTTU

Kimimiz tarih kitaplarından, kimimiz filmlerden biliriz, Roma İmparatorluğu zamanında kanlı gladyatör dövüşleri yapıldı. Arena denen bir stadyumda binlerce Roma tribünlerinde toplanır ve ortada dev yapıtlı kölelerin birbirlerini çeşitli silahlarla öldürmelerini seyrederdi. Çöken, yozlaşan Roma İmparatorluğunun bütün servetlerini elle rinde toplayan hakim sınıflar (köle sahipleri), kendileri gibi varlıklı, zengin olmayan ve git gide fakirleştikleri için sızlanan diğer Roma yurttaşlarını (köle olmayanları) uyuşturmak, onların öfkelerini bastırmak, onları «kan'a doyurmak» için bu ölüm eğlencesini icad etmişlerdi. Mey-

danda dev yapıtlı köle - savaşçıların birbirleri ile dövüşmelerini, birbirlerini öldürmelerini seyreden Romalılar bütün öfkelerini bu meydanlarda bırakıyorlar, sömürücülere yönelmesi gereken kinlerini, yenik düşmüş gladyatör'e kusuyorlar ve arenadan ferahlanmış, boşalmış olarak çıkıyorlardı.

İçinde yaşadığımız kapitalist düzende, spor da işte bu gladyatör dövüşleri gibi bir afyonlama aracıdır. Bugün kapitalist ülkelerde milyonlarca ve milyonlarca insan (çoğu emekçi) stadyumları, yani günümüzün arenalarını dolduruyor. Meslekleri sporculuk olan (profesyonel sporcular yani) genç insan-

lar bu stadyumlarda yarışıyorlar. Binlerce kişi de tribünlerde onları seyrederler. Bağırıyor, çağırıyor, heyecanlanıyor, seviniyor, ağlıyor, sövüp sayıyor, ica bında yumruk yumruğa dövüşüyor.

Kapitalist düzende bunun adı na da «spor» diyorlar. İkkin soralım: Bu gerçekten spor mudur?

Hayır. Elbette hayır. Spor insanın vücut sağlığını geliştirmek, insan vücudunun tabiatı karşı daha dayanıklı, daha güçlü, daha çevik olmasını sağlamak için yapılır. Spor yarışmaları da aynı amaca yöneliktir. İnsanın vücudunu geliştirip, çeviklikte, hızda, dayan-

ıklılıkta bir başkası ile yarışmasıdır.

Fabrikalarda, bürolarda ve çoğunlukla elverişli olmayan şartlarda bozulan, zorlanan vücut sağlığını korumak, geliştirmek için, vücutta biriken zararlı maddeleri (yağ, toksin) atmak, vücutta beliren sakatlıkları (iki büküm çalışma, kimdamadan tezgâh başında dikileme, hep oturarak çalışmadan doğan hamlıklar) düzeltmek için insanlar spor yaparlar. İnsan vücudunun ve kafasının bu yük imkânlarını daha da geliştirir spor.

Yoksa 22 futbolcunun koştuğu 22 bin kişinin tribünlerde, bir o kadarının da televizyon,

radyo başında oturup, sigara içip, bağırıp çağırması, bunu, spor toto gibi bir kumar, bir avantadan kazanç sağlama aracı yaptıysa, sözümona yarışmalara spor denemez. Bunun bir başka adı olmak gerekir.

BU NEDİR ÖYLEYSE?
Bu, sermaye düzeninin milyonlarca emekçiyi uyutup, afyonlamak için spor alet etmesidir. Spor, işçi emekçi kitlelerinin öfkelerini, kinini bastırarak, bilincini köreltmek için kapitalist düzenin bir silahı haline getirmiştir.

Öyle olmuyor mu gerçekten? Futbol mevsimi açıldıktan sonra Levent'ten, Sağmalcılar'dan, Çirpici'den, Osmaniye'den, Karata'dan, Pendik'ten, Kazlıçeşme'den, Topkapı'dan, Silâhtar'dan, Sıracı'dan yüzlerce işçi, emekçi, çırak Pa zar günleri akın akın stadyumlara koşmuyor mu? Kahvelerde televizyon başlarına çöreklenip, saatlar boyu futbol maçları seyretilmiyor mu?

Yalnız İstanbul'da mı böyle? Hayır. İzmir'de, Sakarya'da, Bursa'da, Sivas'ta, Trabzon'da, Adana'da, Mersin'de, Konya'da, Ankara'da, İzmir'de işçiler, emekçiler de böyle değil mi?

Daha okuma yazmayı sökememiş, kerrat cetvelini bilemeyen gençcek emekçi çocukları Fenerbahçe'nin geri dörtlüsünü, Trabzonspor'un ileri üçlüsünü, Eskişehirspor'un yedek kalecisi gibi birer saymıyor mu? Sivassporlu, Kayserisporluyla düşman olmuyor mu? Herhangi iki şehrin maçında tribünleri dolduran binlerce emekçi, diğer şehrin emekçilerini düşman bilemiyor ama avrat sövmüyor mu? İçlerinde hırsları almadayıp yumruk yumruğa dövüşüyor mu? Kayseri'de, Sivas'ta, Bursa'da insanlar ölmeli mi bu yüzden?

POLİS YETLERİ

neydi? Gazinodaki herhangi bir olay (ki olay yoktu) nasıl olup da bu rad deye gelmişti? Bütün bu soruların işçilerin çalıştıkları fabrikadaki sendikalaşma sorunlarında, o işyerinde çeşitli oyunlarla yetki almış bulunan MHP güdümündeki faşist Türk Metal - İş sendikasında ve bu sendikaya karşı muhalefette aramak gerek.

Karakoldaki dayak olayı sırasında genç işçi Abdülkadir Düzün öldürüldü. İşçi Ahmet Çakır ve Hasan Demircan ertesi gün Hükümet tabibine sevk edildilerse de Hükümet tabibi muayenelerini yapmak ve rapor vermekten kaçındı. Serbest bırakılınca, Sigorta Hastahanesinde, ertesi gün ilk tedavileri yapıldı ve 10 günlük istirahat verildi. Böylesine dövülmüşlerdi.

Gazetelere hiçbir şey sızdırılmadı. Ölenin hesabı sorulmadı. Oysa faşist - polis işbirliği bir kere daha bir cinayetle rol oynamıştı. Gencecik bir işçi öldürülmüştü.

Devrimci öğretmen Hasan Şimşek'i de faşistler vurdular

Şaşırt'ta, devrimci öğretmen Hasan Şimşek, Temmuz başında, faşistler tarafından vuruldu. Halkını sevdiği, işçi sınıfının ve emekçi halkının sömürücüleri karşı mücadelesinde yerini aldığı işçi faşistlerin bşşına hedef olmuştu.

TÖB - DER ŞUBELERİNİN BİLDİRİSİ
«NE ÇIKAR KESİLSİN İSTERSE BAŞLARIMIZ BİRER BİRER. OYSA DEĞİŞMEZ BİR YASADIR BU: DEVRİMCİLER ÖLÜR DEVRİMLER SÜRER.

Karanlık, yağmurlu bir gecede vurular başını devrimci öğretmen Hasan Şimşek'in. Sonra da bırakılır bir duvar dibine. Sıra kadem basılır. Yalnız Hasan'ın katilleri değil de bulunmayan, Turgutlu'da Battal Öz, Erdemli'de Murat Gökten, Sivas'ta Hüseyin Esen, Sakarya'da Hikmet Demir'in de.

Kimdir Hasan Şimşek? Şaşırt'ın Balıklı köyünde yoksulluklar içinde doğmuş anası onu. Tüm umutları Hasan'daydı. Köyünde ilkokulu, Şaşırt'ta ortaokulu, Artvin'de liseyi tüm halk çocukları gibi ekert puğacaıyla haftalık

Faşizm, ilk defa, Avrupa'da, birinci dünya savaşından sonra ortaya çıktı. Bu savaştan sonra, Avrupa'nın çeşitli ülkelerindeki sermayedarlar, sömürücüler, parababaları, savaş sırasında alıştıkları vurgun kırlarını bulamaz oldular. Ekonomi sarsıldı, sermayedarlar, parababaları sallandı geçirmeye başladılar. Öte yandan, savaş sıkıntıları, Avrupa ülkelerinin işçi sınıflarını ve emekçi halklarını hem büyük yoksulluk ve sıkıntı içine attı, hemde uyandırdı, bilinçlendirdi, mücadelelerini şiddetlendirdi. Her yerden, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin, «sömürü düzenine son» diyen sesleri duyulmaya başladı. Doğu Avrupa'da Macaristan'da, Bulgaristan'da, halk ik-

tidarları veya işçiden, köylüden yana iktidarlar kurulmaya başlandı. İtalya'da sosyalistler, işçi sınıfının direnişi, mücadelesi büsbütün kızıştı. Bütün bunlar olurken, egemen güçler toplumsal buna lıma çözüm bulamıyor, kitlelerin mücadelesini engelleyemiyorlardı. Egemen sınıflar, parababaları ve onların temsilcileri büsbütün telaşa kapıldılar.

İşte, İtalya'da Mussolini'nin Faşist diktatörlüğünden başlamak üzere, Doğu Avrupa'da, Macaristan ve Bulgaristan'da, Yunanistan'da işçi sınıfında ve emekçi kitlelere binlerle, onbinlerle şehitler verdiren en kanlı diktatörlükler kuruldu. Bunu 1930'larda, Almanya'da Hitler'in NAZİ rejimi izledi. Nazizm de faşizmin

bir biçimiydi. Hitler faşizmi, milyonlarca işçiyi, emekçiyi ve sırf yahudi ırkından oldukları için beşikteki bebekden doksanlık ihtiyara kadar suçsuz günahsız insanların fınrlarda yakırdı, işkenceler altında inlett, öldürdü. Sonunda da dünyayı kana bulayan İkinci Dünya Savaşı çıktı. Yine aynı dönemlerde Portekiz'de, İspanya'da faşist diktatörlükler kuruldu. Faşizmin kesinlikle iktidara gelemediği Fransa, İngiltere gibi ülkelerde bile faşist gruplar, kanatları güçlendi. Baskı ve zulüm arttı, hak ve özgürlükler, bu toplumda olduğu kadarıyla bile askıya alındı.

Emekçi halklar, çok geçmeden her yerde faşizmin gerçek yüzünü gördüler. Onun, sermaye çıkarlarını korumak üzere ve işçi sınıfını, emekçileri ezmek üzere kurulmuş en kanlı, en vahşi bir düzen olduğunu anladılar. Bütün emekçi halklar, işçi sınıfı öncülüğünde faşizmle mücadele ettiler. Yüzbinlerin kanları canları bahasına bir mücadele oldu bu. Ama sonunda her yerde faşizm yenildi. Son kaleleri de artık birer ikiye düşüyor.

Bugün Doğu Avrupa'da demokratik halk cumhuriyetleri var. Faşizm oralar da artık bir daha dirilemeyecek şekilde yenildi. Almanya'da Hitler faşizmi yıkıldı ve bugün, bazı heveslilerine rağmen nefretle anılıyor, İtalya'da, yine, yer yer faşist sermayenin satılık uşakları tarafından hortlatılmaya kalkışılıyorsa da, işçi sınıfının ve emekçi halkın büyük direncine çarparak duruyor, İtalya'da işçi ve emekçi kitleler her gün daha ileri adımlar atıyorlar. Faşizmin en eski, 50 yıllık kalesi Portekiz'de, geçen yıl faşist yönetim yerle bir edildi. Son günler de Portekiz işçi sınıfı iktidarı bütünüyle alma ve faşizmin son kalıntılarını da te-

mizleme yolunda. İspanya'da faşizm hala direniyor ama, her geçen gün işçi sınıfının, emekçi kitlelerin, aydınların, tüm halkın faşizme karşı verdiği mücadelesinin yeni haberleri geliyor. Yunanistan'da, 1967'de kurulan faşist diktatörlük de devrildi. Türkiye'de, 12 Mart sonrasında ki faşist rejim tutunamadı.

Şimdi İran'da, Şili'de tutunmaya çalışıyor ama boşuna.

Faşizm bütün korkunçluğuna rağmen, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin, tüm demokrat güçlerin ortak mücadelesi karşısında sabun köpüğü gibi eriyecek bir canavardır. Sömürüye karşı verilen mücadele başarıya ulaştıkça, işçi sınıfının ve emekçi halkın demokratik iktidarı kurulduca, faşizm de bir daha dirilemeyecek şekilde mezara tıklacaktır.

veyeceğını sırtıyla taşıyarak okudu. Halkçı bir öğretmendi; onun kuruluşu için çalışıyordu.

Devrimci bir öğretmendi; sömürü dü, ezilmişliği, fukaralığı yaratan egemen güçlere karşı uğraş veriyordu. Öğrencilere çağdaş bilimin ışığını götürüyordu. Emekçi sınıfların yükselen bağımsızlık ve demokrasi savaşında bir sıra neferiydi.

Çıkar çevreleri, son aylarda yurdun her köşesinde tüm yurt severleri devrimcileri, işçi ve köylülere, öğretmenleri, öğrencileri, gençleri, canice öldürüyorlar. Para babalarının en kanlı, en saldırgan, en açık yünetimi olan faşizmi uyguluyorlar. Şaşırt'ta bir çok oyunlar tezgâhladılar, tutturamadılar. Hasan Şimşek'in ölü mü de ülkemizde düzenlenen bu faşist uygulamaların Şaşırt'taki uzan tıydır. Ama bu, faşist cephenin işlediği ne ilk ne de son cinayettir.

Su çok iyi bilinmelidir ki: Zulüm ve baskılar, yapılan kıymatlar halkımızın yükselen devrimci mücadelesini durduramayacaktır. Hasan'ların yumrukları can çektişen emperyalizme ve yoril ortakların saltanatına şimşek gibi çakıp

yerle bir edecektir.

Dökülen kanlar faşizmi boğacaktır.

Devrimci öğretmenin öldürülmesi ni ve faşizmi protesto için Şaşırt'ta düzenlenen mitinge binlerce kişi katıldı. Yoksul köylüler, civar köylerden kamyonlarla, yürüyerek akın akın geldiler. Karadeniz bölgesindeki TÖB - DER üyeleri, öğretmenler, gençler de mitinge bütün güçleriyle katıldılar. Konuşmalar sık sık, «İş - emek - hürriyet» sesleriyle kesildi. Emekçi halk faşist katilleri protesto etti, mücadeleye ant içti.

İstanbul'da faşistler bir işçiye üç gün işkence yapılır

İstanbul'un Topçular semtinde «KURTAN FABRİKASI»nda çalışmakta olan Mustafa G. 26 Haziran günü İstanbul'da faşistler tarafından kaçırılarak 3 gün süreyle işkenceye tabi tutulmuştur. Faşist ceteller, Mustafa, çalıştığı işyerindeki MİSK'e bağlı patron uşağı Milliyetçi Maden - İş sendikasına bilingsizce üye olan

işçileri uyardığı ve sonunda başara rak DİSK'e bağlı Maden - İş'e geçmelerine yardımcı olduğu için böyle sine bir eyleme geçmek cüretini göstermişlerdir.

Mustafa G. arkadaşımız şöyle anlatıyor olayı: «26 Haziran gecesi, saat : 21.30 - 22.00 arası Vatan Caddesi'nde arkadaşımı dolmuşa bindirdim, karşıdan karşıya geçmek üzere caddeyi kolluyordum. Birden önümde mavi bir Murat taksi durdu. Biri gel di yanma, saati sordu. Saatim yok dedim. Öyleyse kibritini ver sigaramı yakayım dedi. Tam kibriti veriyordum ki beni ani bir darbeyle, kar ga tulumba taksiye attılar. Arabada 4 kişi vardı. Beni arka koltuğa yattırdılar. Şapkaıyla ağzımı tıkdılar. Sonra «Edirnekapı Yurdu»na getirdiler. Gözlerimi bağlayıp, yurdun mahzenindeki buzaneye indirdiler. Orada şiddetli dayak atular, küfür ettiler. Komünistleri yeryüzünden siliceğiz dediler. Sonra başıma torba geçirdiler. Ellerinde bulunan sopalarla ve lastik kayışlarla beni şiddetli şekilde dövdüler. Bana ertesi gün olacak olan CHP mitinginde kaç kişinin silâhlanacağını, kendi yurtlarında kalan ve renk vermeyen 13 ko-

münistin (kendi deyimleriyle) adlarını sordular. TÖB-DER'in ve İYÖ KD'un kaç arabası olduğunu ve plak numaralarını söylememi istediler. Komünistlere para nereden geliyor, Viranşehir'den kaçırılan silâh

lar kime geliyordu, diye sık sık sordular. Ben «sorduklarıman hiç birini bilmiyorum» diye cevap veriyordum. Bunun üzerine onlar da dayaklarını arttırıyorlardı. Ardından, «fabrikada kaç komünist var, nasıl çalışıyorlar, neden Milliyetçi Maden-İş'ten çıktılar?» diye sordular. Cevaplamayınca da işkencenin dozunu arttırdılar. Sabaha karşı beni buzanede yalnız bıraktılar, buzanenin motorunu çalıştırdılar ve kapiya nöbetçi dikip gittiler. Ertesi gün 27 Haziran günü, sabahdan akşama kadar beklettiler. Sonra liderleri olduğunu sandığım bir faşist daha geldi. Ona hakkımda bil gi verdiler. (Çoğunun seçebileceği durundayım.) Sırtımı açtılar, beni kont rol ettiler ve gittiler. Sonra beni çırılçapla soydular, közlerim kapalıydı. «Emir geldi, sol kulağın kese ceğiz» diye tehdit savurdular. «Görürsün sen, devrimci olmak heymiş, anlaşırsın sen!» dediler. «Seni öldüreceğiz, buradan sağ çıkmayacaksın» vb. sözleri sık sık tekrarlardılar. Ardından, bir intihar mektubu yazıp bana imza attırmaya kalktılar. Sonra biri, «kendisine yazdıralım» dedi. Bunun üzerine bana, zorla «Ruhi bu nalım geçiriyorum. Kendimde deği-

lim. Ötümünden kimse sorumlu değildir.» diye yazdırıp tarih ve imza attırdılar.

En feci işkenceleri bu gece yaptılar. Sırtımda sigaraların söndürdüler, bıçakları ateşte kızdırdı, sırtımı dağladılar, ayaklarımın altına ve sırtıma tuzlu su döktüler. Sonra da ceyreyan verdiler. Kendimi kaybettim bu sırada... 28 Haziran günü beni EDİRNEKAPİ Yurdundan alıp, gözlerimi bağlayarak bir taksiye bindirdiler. Muhtemelen bu araba da Murat marka idi. Biraz sonra, beni bir gece eve getirip bıraktılar. Orada bana fazla bir şey yapmadılar. «Sen iyi birine benziyorsun. Bak biz de ne iyiyiz değil mi?» diyerek güldürdüler. «Bak, biz sana davamızı anlatalım, dinle» dediler. Ben de onlara: «FAŞİZMİ Mİ?» dedim. Bunun üzerine gene dövmeye başladılar. Sonra ellerimi ve ayaklarımı tel kablolarla bağlayarak bıraktılar. Yatağa uzanıp uyudular. Ben bu arada elleri mi çözmeye başladım ve evden kaçtım... Ev Taksim Tarlabası'ndadır... İşte NAZİ bozması faşist cetellerin bir marifeti daha. İşte nasıl işçi ve halk düşmanı olduklarını gösteren yeni bir olay.

IRMACASI

Transfer ayında Galatasaray'ı tutan emekçiler, Engin Fenerbahçe'ye geçti diye hayıflanıp üzülüyor mu? Fenerbahçe'yi tutan ve asgari ücretle çalışan bir işçi delikanlı, «900 bin lirayı bastırıp Engin'i aldık. Bu yıl şampiyonuz» diye övünmüyor mu?

Bir çok fabrikada genç ya da yaşlı işçi arkadaşlarımız, sendikalarının daha da önemlisi si niflarının partisi TSİP'in gazetelerini, dergilerini bir kenara koyarak, Milliyet'in, Tercüman'ın, Hürriyet'in spor sayfalarını saatlar boyu okumuyor mu?

İŞTE AFYONLAMA BUDUR!

Bütün bir hafta boyu patronun ya da köpeklerinin hakaretlerine katlanmak zorunda kalan, işsiz kalma korkusuyla içinde biriken öfkeyi, hıncı gene içinde tutan, evde ayakta bekler, kipte isteyen çocuklarına karşı kahrolsun, aldığı haftalık daha hafta başında tüketen, sarı sendikalar tarafından alintiri patronlara peşkeş çeken işçi, bütün bir hafta doluyor. Öfke doluyor, hıncı doluyor, kin doluyor. Hafta sonuna doğru bir barut fıçısına dönüşüyor. Sonra pazar geliyor. Tatil. İşçi, emekçi daha sabahın köründe stadyuma koşuyor. Tri bünler ögle olmadan doluyor. Maç başlamadan «tezahürat» başlıyor: Re re re ra ra Ga asay, Gasray cim bom bom... Bastır Kartall!... Es es es ki ki ki, es ki es ki esss... Haydi bastır...

Tezahürat giderek düşmanlaşıyor: Bursalı, Boluluya, Adanalı, Samsunluya, İzmirli Ankaralıya bağırıyor sövüyor...

Sonra maç başlıyor. Tuttuğu muz takım gol atıyor, sevinçten ağlıyoruz, gol yiyor, kahrından ağlıyoruz. Hakem bir karar veriyor. İlimize gelirse: Yaşsa hakem! Gelmezse: İğne Ha-

kem!... Maç boyunca bağırıyoruz, çağırıyoruz, sövüyoruz, alkışlıyoruz, haykırıyoruz...

Ve maç bitiyor. Sesimiz kısalmıştır. Yorulmuşuzdur hatta. Ama içimizde bir rahatlık, bir ferahlık. Bütün bir hafta içimiz de biriken kini, öfkeyi, hıncı boşaltmışızdır. Kapitalist düzenin içimizde biriktirdiği zehirleri stadyumlarda döktük BOŞALMIŞIZDIR.

Bu olup bitenlerden kimin çıkarı var? Hangi sınıfın? Kim kazandı? Fenerbahçe mi, Galatasaray mı? Yoksa kazanan kitleleri afyonlayan sermayedar sınıfı mı?

Yukarıda, anlattıklarımızdan açıkça görülüyor. İşçi sınıfının en haklı öfkeleri, en haklı «sı nif kini» stadyumlarda boşaltılmaktadır. Gerçek düşman, sınıfımızdır. Düşmanı gözden uzaklaştırmakta, hedef şaşırtılmakta ve emekçiler, emekçilere düşman edilmektedir.

Bir bilgi, bilinç kivilıcmıyla ayrı bilincine dönüşecek olan işçiler, kinler, hınçlar SAHTE, YALAN, DÜZMECE bir yere kaydırılmaktadır. Sözün kısası kapitalizm sporu özünden sapırmakta ve onu, geniş emekçi kitlelerin sınıf bilincini köreltmek, sınıf mücadelesini yok etmek için bir AFYONLAMA ARA CI olarak kullanmaktadır.

Gerçek'in gelecek sayılarına da «gerçek spor nedir ve hang i düzendedir?» sorusuna cevap vererek bu konuyu kapatacak ve kapitalist düzenin diğer afyonlama araçlarını ele alacağız.

BİLECEĞİZ, ÖĞRENECEĞİZ YARIN BİZ YÖNETECEĞİZ

Sınıf Anahtarı

Toplumlardan neden sınıflara bölünür? İşte işin bütün anahtarı burada. Toplum, bir yanda sömürenler, öte yanda sömürülenler; bir yanda çalışanlar, öte yanda emekçilere, çalışanlara bölünmüş durumdur. Bunu bilmek, görmek için, allame olmaya gerek yok. Bunu günlük yaşamımızdan, yaşamızdan biliyoruz.

Ama sömürenler, bu apaçık gerçeği kavramamızı engellemek isterler. Hayatımızla yaşadığımız, öğrendiğimiz bu gerçeği, yani toplumun sınıflara bölünmüş olduğunu gerçeki saklamak isterler. Hele hele, toplumun sınıflara bölünmüşlüğü'nün temelindeki esas sebebi öğrenmeyelim diye, işçi sınıfının bilimini aktaran kitaplara, yazılara, işçi sınıfının bilimini, yani tek doğru bilimi, SOSYALİZMİ, kitlelere anlatanlara öğretmenlere, bu bilimi ve meselenin püf noktasını öğrenen işçilere, emekçilere etmediklerini komazlar.

Çünkü, sınıf meselesini bir kere so nuna kadar kavradık mı, artık sömürü düzeninin sonu geliyor demektir. Çünkü sosyalizmin biliminin bir kere kavradık mı, bu bilimin ışığında mücadele eder, bu yüzden de çok güçlü olur ve mutlaka kazanırız.

SINIF ANAHTARI'nı doğru olarak kullanmayı: bir kere öğrendik mi, artık sömürücü sınıflar bizi kandıramazlar. Artık sömürücüleri eskisi gibi sürdüzemez olurlar. Artık sonları yaklaşmış demektir.

Sınıf gerçeğini kavradığımız anda, çevremizde bize hep yanlış aktarılmaya çalışılan, çarpıtılan bütün olayların gerçek yüzünü, gerçek sebeplerini kavrayarız.

Sınıf gerçeğini bir kere kavradık mı

SINIF NEDİR 2

bize «alın yazısı» diye yutturulan sömürü, baskı ve zulüm yazısını siler, kendi yazımızı ve tüm sömürülenlerin yazısını, bizler, kendi ellerimizle yazarız.

Neden Sınıflar Var?

İçinde yaşadığımız toplumda, yaşama biçimleri, düşünceleri, yaşam biçimleri, üretimdeki yerleri, toplumun zenginliklerinden aldıkları paylar ve çıkarları nereden doğuyor? Neden içinde yaşadığımız toplumda sınıflar var?

Bu sorunun cevabı basittir. Ama belki de bugüne kadar fark edemediğimizdir. İlke olarak verelim: Patronla işçi, ağa ile ırgat farklı sınıflardandır. Patron, bizim çalıştırdığımız, makinelerin içinde çalıştığımız fabrikanın, makinenin işlettiğimiz hammaddelelerin sahibi dir; sermayenin sahibidir. Ağa, toprak sız ırgatın çift sürdüğü tarlanın toprak sız, çiftliğin sahibidir. İşçi ve toprak sız köylü, üzerinde çalıştığı, üretimi yaptırdığı aletlerin, araçların, makinelerin, toprağın vs.'nin sahibi değildir. Yani patronun, ağanın mülkiyeti vardır. Fabrika, toprak, makineler, araçlar, aletler, bunların **ÖZEL MÜLKİYETİ**'dir.

İnsan yaşayabilmesi için gerekli bütün maddeleri elde edebilmesi, yani **ÜRETİM YAPABİLMESİ** için, bütün bu araçlara, aletlere, makinelere, binalara, toprağa vs. ihtiyacı vardır. Bunların hep sine birden **ÜRETİM ARAÇLARI** adı verilir. İşte yukarıda gördüğümüz örnekler de, patron, ağa bu üretim araçlarının özel mülkiyetine sahiptir; üretim araçları onların özel mülkiyetlerindedir. Oysa, işçi, toprak sız köylü, çalışıyorlar ama, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip değiller.

İçinde yaşadığımız toplumda, biraz düşündük mü, patrona, ağaya, tüm sö-

mürüclere, aslında çalışanların hakkı olması gereken tüm hakları, yetkileri, gücü sağlayan şeyin, **mülk sahibi olmaları, sermaye sahibi olmaları, üretim araçlarına sahip olmaları** olduğunu görürüz. Bu yüzden mülk sahibi olmayanlar, üretim araçlarının sahibi olmayanlar çalıştırılır. Bu yüzden zengindirler, bu yüzden güçlüdürler. Bu yüzden devletin yönetiminde çarkın başında onlar vardır ve bu çarkı, devlet çarkını kendi çıkarları doğrultusunda döndürürler.

İşin Başı: Özel Mülkiyet

Üretim araçlarının mülkiyetine sahip olanlar, işçilerin, emekçilerin alırtıyla üretilen ürünlere de sahip olurlar. Sırf üretim araçlarının özel mülkiyeti kendilerinin olduğu için, bu toplum onlara bu yüzden verdiği bütün haklardan yararlanırlar. Üretim araçları sahip olmayanları, mülksüzleri çalıştırır ve onların emeğini sömürürler. Bunun nasıl olduğunu daha sonra göreceğiz. İki kere iki dört eder gibi bilimsel bir gerçektir bu. Hatta, her işçi, ne oran da sömürüldüğünün hesabını üç aşağı beş yukarı çıkarabilir.

Şimdilik şunu bilelim: **Sınıfları doğuran, üretim araçlarının özel mülkiyetidir. Kısaca, ÖZEL MÜLKİYETTİR.** Toplumlarda, özel mülkiyet ortaya çıktıktan sonra sınıflara bölünmüştür. Mülkiyetin bütün topluma ait olduğu, özel mülkiyetin tanınmadığı toplumlarda, sınıflar da yoktur.

tıldıklarına, Üretilen ürünlerden aldıkları paylara göre ayrılan,

Bütün bunların sonucunda da, yaşayışları, düşünceleri, davranışları, toplumdaki çıkarları, mücadeleleri farklı olan toplum bölükleridir.

İki Temel Sınıf

Bütün sınıflı toplumlarda, iki temel sınıf vardır:

- Üretim araçlarına sahip olanlar, yani sömürenler,
- Üretim araçlarına sahip olmayanlar, yani sömürülenler

Özel mülkiyet ortaya çıkıp sınıflar doğduğundan bu yana, bu iki toplum bölüğü hep var olmuştur. Çağlar boyunca, bu temel sınıfların adları değişmiştir. Çalışma hayatı, üretim içindeki durumları, konumları değişmiştir. Üretimin yapılaş biçimi değiştiğinde sömürünün yolu, biçimi değişmiştir. Ama iki temel toplum bölüğü, yani çalışanlarla, çalışanlar, yani sömürülenlerle sömürenler, hep var olmuştur.

İçinde yaşadığımız toplumda, iki temel sınıf, bir yanda **işçi sınıfı**, öte yanda **patronlar sınıfıdır**.

Toplumlarda sadece bu iki temel sınıf mı vardır? Hayır.

Bu iki temel sınıfın dışında kalan başka sınıflar, tabakalar da vardır. Onlar da yine aynı yukarıda gördüğümüz gibi, üretim araçlarının mülkiyetine karşı durumlarına, üretim içindeki yerlerine, ürünlerden aldıkları paylara, yaşam, düşünce, davranış, dünya görüşlerine vs. göre ayrılırlar. Buna göre, iki temel sınıfın dışında kalan sınıf ve tabakalar, ya sömürücü sınıflardan, ya da emekçi sınıflardan sayılırlar.

Bir dahaki yazıda, «Sınıflar Nasıl Doğdu?», bunu göreceğiz.

Gerçek

FABRİKALARDA BİZ TARLALARDA BİZİZ BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

GAZİANTEP HİLÂL İPLİK İŞÇİLERİ DİRENDİLER VE HAKLARINI ALDILAR

TSİP'İliler 24 saat'ın 24 saati işçileri destekledi, birlikte mücadele etti.

Gaziantep Hilâl İplik Fabrikasında 800 işçi çalışır. Hilâl İplik Fabrikasında işçiler bir süre önce sendika seçme özgürlüğü ve ekonomik demokratik hakları için mücadeleye başladılar. Patronlar her zaman ki tepkilerini gösterdiler. 17. maddeyi bahane edip 17 işçiyi işten çıkarttılar. İşçilerin müca- delesi bu baskılara engellen- mediği Patronlar yeni işçi ci- kartmalarına giriştiler.

4 Temmuz günü, Ahmet Kılı- lı adlı Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üyesi Hilâl Fabrikası iş- çisi de, işçilerin mücadelesine öncülük ettiği, bilinçli olduğu i- çin işten çıkarıldı. 5 Temmuz günü, Hilâl İplik işçileri (B) postası, işten çıkarılan arka- daşlarının tekrar işe alınması için direnişe geçtiler. İşçi sını- fının birliğinin ve dayanışması- nın bir örneğini daha verdiler. Arkadaşlarının işe alınması tek- lifi patron tarafından reddedil- di. İşçiler bunun üzerine dire- nişi sürdürdüler. Patron jandar- ma çağır- di, fabrikayı kuşattır- di. İşçiler kapıları sıkıca kapa- yıp, direnişi sürdürdüler. Dire- niş boyunca TSİP'İliler yirmi dört saatin yirmi dört saati iş- çileri desteklediler. Tekstil, Ülevis, Genel-İş, Çağdaş Met- al İş, Türkiye Gıda İş, Ağsan- İş Sosyal İş ve diğer demokra- tik kuruluşlar da fabrika civa- rına, temsilci göndererek işçi sınıfının dayanışmasını ve de-

mokratik gücünü belgeli- diler. Sabah saat 7.30'da baş- layan bu eylem, 8 saat başı- nılı şekilde sürdü. Garnizon Ko- mitesi kolluk kuvvetleriyle bir- likte olay yerine gelerek de- mokratik hakları için direnen işçilerin bu eylemini bastırma girişiminde bulundu. Saat 16' da makineleri kontrol bahane- siyle kapı zorla açılıp içeri gi- diler ve işçileri jandarma zor- la dışarı çıkardılar. İşçiler bu kez de direnişi dışarda sürdür- düler. Bu sırada C postası iş- çileri de, kendilerine otobüsle- rin gönderilmesine rağmen, kendi tutukları kamyonlarla fabrikaya gelerek direnişe ka- tıldılar. Olay duyulunca, diğer işyerlerinde çalışan işçiler de gruplar halinde direnişi destek- lemeye geldiler. B bostasını tutuklamak isteyen polisler di- ğer işçiler arkadaşlarını teslim etmediler. Bu arada dipçikli işçileri zorlayan jandarmaların karşısında işçiler «vuruluruz, ölürüz, yine bizi döndüremez- niz» diye durdular.

İşçilerin kararı olduğunu gören patronlar ve jandarma komutanı işçilerden temsilci isteyerek görüşmeye hazır olduk- larını, işçilerin 4 temsilci se- çerek isteklerini bildirmelerini söylediler.

İşçilerin istekleri şunlardır:

1 — Mevcut toplu sözleşme olduğu gibi uygulanacaktır.

2 — Bu direniş dolayısıyla hiçbir işçi işinden atılmayacak-

tır.

3 — Sendikal faaliyetlerinden dolayı hiçbir işçi işinden atılmı- yacaktır.

4 — Atılan işçiler tekrar işe alınacaklardır.

Bu istekler etrafında görüş- melere başlandı. İkibüçük saat süren görüşmelerden sonra pa- tron ve jandarma istekleri kabul ettiklerini işçilerin doğmasını istemilerse de, işçiler anlaşma- nın yazılı olarak yapılmasını ve bunun bir nüshasının işçi tem- silcilerine verilmesini istedikler- i jandarma komutanı ve patron işçileri bu kez tehdit etmeye va- tan, millet, sakarya nutukları at- maya başladılar. Bütün baskı ve tehditler sökmeyince, işveren, jandarma komutanı ve işçi tem- silcilerinin imzasını taşıyan bir anlaşma imzalanarak teklifin ilk üç maddesini kabul etmek zorunda kaldılar. (Ali Demirel'in de ortakları arasında bulundu- ğu bu afrika'da) özellikle Tek- sil'in de bütün engellemelerine rağmen, Hilâl İplik işçilerinin isteklerini kabul ettirmeleri ve hiç bir provokasyona ve oyuna gel- meden direnişi başarıyla sür- dürmeleri işçi sınıfının bir zafe- ri olarak selamlanmalıdır.

Olaylardan sonra, işçileri tah- rik ettikleri iddiasıyla TSİP ga- ziantep İl Başkanı Zeki Keskin, TSİP yöneticilerinin İsmail Alkan, Serdar Öztürk, Ali Evikli ve Hayri Gezer hakkında kovuştu- ra açıldı.

İSDEMİR'DE ÖLÜM KOL GEZİYOR

İSKENDERUN 3. Demir Çelik tesisleri in- şaatındaki ENTES adlı firmanın yaptırmakta olduğu Çelikhane tesisleri inşaatında çalış- maktaki AHMET ÖZDEMİR adlı işçinin bir «İŞ CİNAYETİ» sonucu 3,5 tonluk kazanın al- tında feci şekilde ezilerek ölmesi üzerine bu olayı protesto etmek amacı ile ve olayın bir iş cinayeti olduğunu duyurmak amacı ile bir yü- rüyüş yapılmıştır.

İşçiler ellerinde bu bir «İŞ CİNAYETİ» yazılı bir tahta olduğu halde cenazeyi de ta- buta koyarak yürüyüşe geçmiştir. «Kahrol- sun patronlar», «Katil sermaye» sloganlarıyla Müdüriyet kapısına gelen konvoy burada ola- yır iş cinayeti olduğuna dair yapılan kısa bir

konuşmadan sonra öldürülen arkadaşları i- çin bir dakikalık saygı duruşu yapmışlar ve ta- butu omuzları üzerinde, sloganlarla fabrikaya Payas kapısına kadar getirmişlerdir. Tabutu bir arabaya koyarak, kendilerinde otobüslere binerek İskenderun S.S.K. hastanesine git- mişlerdir. Burada yine yapılan bir yürüyüşten sonra işverenlerin keyfi tutumları ve olayın bir iş cinayeti olduğu gerçeği gözler önüne serilmiş ve Ahmet Özdemir memleketi olan Elbistan'a uğurlanmıştır.

KAHROLSUN İŞÇİ KANLARIYLA YAŞA- YAN PARABABALARI

KAHROLSUN İŞ CİNAYETLERİNE SEBEP OLAN SÖMÜRÜ DÜZENİ

İSDEMİR İŞÇİLERİ «iş cinayetini» protesto etti

Ölümün kol gezdiği İske- derun 3. ncü Demir Çelik Te- sisleri inşaatında, 26 Haziran 1975 günü yeni bir «İŞ CİNA- YETİ» sonucu, henüz 20 yaş- larında olan AHMET ÖZDE- MİR adlı işçi kardeşimiz haya- ta gözlerini kapamıştır.

ENTES adlı bir müteahhit firmanın yaptırmakta olduğu ve biz işçilerin kanlarıyla in- şaatlarında çalışmakta olan, bir lokma ekmek parası uğ- runa Elbistan'dan İskende- run'a gelen ama, işverenle- rin cinayeti, «İŞ CİNAYETİ» sonucu monte edilmekte olan 3,5 tonluk kazanın altında ka- larak feci bir şekilde haya- tını kaybeden Ahmet kardeş- mizin başına gelenler ne ilk tir ne de son. Bu güne ka- dar, İskenderun'da 600'ü aşmıştır. İş yerlerinde hiçbir emniyet

tedbiri ve iş güvenliği olma- masına rağmen, işverenler ve onların köpekleri bu olayla- rını birer «iş kazası» olarak yorumlamaktadırlar. Olay ye- rine saatler sonra gelen sav- cının tuttuğunda zabıta, mey- dana gelen olayı bir «iş ka- zası» olarak yorumlamıştır. 3,5 ton luk bir kazanı hava- da asılı vaziyette taşıyan triferon kapasitesinin ancak 150 kg. olduğu apaçık orta- da iken «iş kazası» diyerek meseleyi geçiştirirler bu tu- tumlarının insanlık ölçüleriy- le bağdaşabileceğini ileri sü- rebilirler mi? Ahmet kardeş- imiz saat 10 sularında öldü- rüldüğü halde, savcı olay ye- rine ancak, 16 sularında gele- bilmiştir. Aynı savcı, bir işve- ren, mühendis veya bir bü- rokratın ölümü karşısında bu davranış alabilir mi? Şüphes- iz ki alamaz, alamaz. Çünkü,

ülkemizdeki savcılar genel o- larak, emekçi halkımızın, iş- çisi sınıfımızın savcılar değil- lerdir de ondan. Çünkü on- lar, işverenlerin, patronların savcılarıdır. Bu güne kadar İskenderun'da 600 den fazla işçi öldürüldü, işveren- lerin keyfi tutumları sonucu öldürüldü, her seferinde de savcılar geldiler, zabıtar tut- tular, ifadeler aldılar. Soru- yoruz, hangi işveren hakkın- da dava açıldı veya hangi iş- veren açılan davalar sonucu cezalandırıldı. Bu sorumuza bizi yalanlayacak şekilde ce- vap verecek bir ilgili çık- maz.

Bütün bunlar sonucunda, İskenderun'daki ölümle sonuçla- nan olayları «İŞ CİNAYETİ» o- larak yorumlamak haksız bir davranış olabilir mi? Apaçık cinayet olan bu olaylara iş- kazası demek mümkün mü? Saygılarımızla.

ENTES İŞÇİLERİ İskenderun

TURİYAT İŞÇİLERİ DİRENYOR

Sermayesinin % 47'si Yapı ve Kredi Bankası, % 53'ü Alman Hen- kel firmasının olan İzmir Turyağ Fabrikası'nda çalışan 800 işçi, eko- nomik haklarını söke söke almak i- çin, patron baskısına dur demek i- çin, patronun işçileri sarı Tek-Gıda İş Sendikası'na kaydırmasını önle- mek için, özgürce sendika seçebi- lerek için, tevküf halinde, disiplin ve kararlılık içinde hep birden hay- kırıyorlar : «GREV!».

Evet, Genel Müdür, İ. Şevki F. GEN'in ayda 30.000 T.L. mükür mu- avini, Oral TURANOĞLU'nun da bir o kadar maaş aldığı, buna karşılık 800 işçinin ortalama brüt ücretinin ise, 52.65 T.L. olduğu bir iş yerinde kararlılıkla sürdürmekte olan iş- çilerin, örnek var, örnek yok diyorlar, hak verilmez alınır, diyor- lar, mücadelemiz İş-Ekmek-Hürri- yet içindir diyorlar. Çalışıyor davu- lar, vuruyor davulun tokmağı, GREV, GREV... diye diye...

Grev konusunda gazetemize bir a-

çıkılma yapan Besin-İş Sendikası yada- ki tüm sınıfdışıları gibi, müca- delelerinin ekonomik hakların söke kazanılmasıyla bitmeyeceğini, tek kurtuluş yollarının SOSYA- LİZM olduğunu kavriyorlar ve da- ha bir kararlılıkla mücadeleye de- vam ediyorlar.

İsteklerimizin şunlardır:

1 — Ücretlerin artırılması,

2 — İşveren vekili görünen tek-

nisyen, usta, ve büro personeline

ödenen ortalama 390 T.L. gündeligi

karşılık, 800 işçinin ortalama brüt

ücreti 52.65 T.L. Bu haksızlık gide-

rilmelidir.

3 — 1475 sayılı yasaya göre, fab-

rikada çalışan teknisyen, usta ve

büro personelinin sendika kapsa-

mına alınmasını sağlanması,

4 — Ulaşım sorununun çözülme-

mesi. Günde 8 saat çalışıyor, bu-

nun dışında 3 saatte yolda geçi-

yor...

Turyağ işçisi ülkemizdeki ve dün-

İŞÇİ ARKADAŞ !

Bu gazete senindir. Senin dertlerini, ama ondan da çok, asıl senin davanın sözcüsüdür. Çevrende, ma- hallende, fabrikanda, içinde gördüklerini ve bildikleri- ni, yurt ve dünya sorunları hakkında gözlemlerini ve düşüncelerini bu köşede yayınlamak üzere yaz ve GERÇEK'e gönder. GERÇEK'de gördüğün yanlışları, fazlalıkları eleştir. Önerilerini ilet.

Mektubunu postalayacağın adres şudur:

Baş Musahip Sokak. No: 10/11

Cağaloğlu - İstanbul

SSK PRİMLERİ yine patronların cebine giriyor

Geçtiğimiz ay kabul edilen bir kanunla, Tem- muz ayının 1'inden itibaren işçi Sigorta primleri arttırıldı. İşçilerden her ay kesilen yüzde 10 o- ranındaki prime yüzde 2'lik bir zam yapıldı. Ya- ni yüz liramıdan 2 lira daha kesilecek.

İşverenin ödediği prime de yüzde 3'lük bir zam geldi. Patronlar, bunun üzerine, şimdiden, «maliyet fiyatlarımız arttı, herşeyse zam yapaca- ğız» diye feryada başladılar. Karlarına kat kat- mak için hiçbir fırsatı kaçırmayan parabolaları, patronlar, şimdi de sigorta primlerini bahane e- derek, ödenecek sigorta priminin maliyete etkisi binde 1 ise, fiyatlara yüzde 20 zam yapmanın hazırlığı içindeler.

SSK primleri kimlere yarıyor asıl, bir ba- kalım:

Bilind ği gibi sigorta primleri işçilerden her ay peşin kesilir. Oysa, işverene düşen prim bor- cunun ayın sonunda ödenmesi gerekir. Yani iş- veren bir ay boyunca parayı işletme hakkına

sahiptir. Bu ona, kendi sınıfının yaptığı kanun- ların sağladığı bir imkân. Bin işçi çalıştıran bir fabrikada bir işçinin ortalama sigorta primi 250 lira olsa, bir ayda 250 bin lira eder. Bu parayı bir aya yakın işletmek hiç de küçümsenemez. Aslında, SSK primlerinden patronların sağladık- ları asıl kârlar yanında bu devrede kulak kalır. Çünkü işverenler pek çok zaman, işçilerden pe- şin olarak kesilen primlerin kendilerine düşen bölümünü ödemezler. SSK'ya işverenlerin prim borcu toplamı milyonlara varmaktadır. Dahası da var. İşverenler, işçilerin ekmek paralarının kes- ilen primlerden kredi olarak da yararlanabili- ler. Hem de öyle fazla beklemeden. Halbuki bir işçi emekli olduğu zaman emekli maaşının bağ- lanmasının 6 ay ve daha fazla sürdüğü çok olur.

İşte, çalışanların güvenliği için kurulduğu halde işverenlerin ve işveren temsilcilerinin yö- nettikleri SSK'nın durumu...

İSTEN ATILAN 16 BASIN İŞÇİSİ GÖZALTINDA

Ajans Türk Matbaasında çalışı- ken kanunsuz olarak isten atılan DISK'e bağlı BASIN-İŞ Sendikası Üyesi 16 işçi, işyeri önünde oturu- larken polis tarafından gözaltına alınmışlardır.

Sabah saatlerinde ellerinde işve- reni protesto eden pankartlar oldu- ğu halde işyeri önüne gelen işçiler, işveren yasalarına uygun olarak dav- ramıncaya kadar direneceklerini be- lirtmek yerlere oturmışlar, ancak daha sonra olay yerine gelen poli- sler tarafından gözaltına alınarak bi- rinci şubeye götürülmüşlerdir. Sav- cılığa sevk edilen işçiler öğleden sonra serbest bırakılmışlardır.

İşçiler, işyerindeki durumu şöyle anlatmışlardır:

«İşyerimizin sahibi, DP Milletve- kilii Necdet Evliyagil'in kardeşi Şev- ket Evliyagil'dir. 140 kadar işçiden birçoğu sigortasız ve asgari ücretin çok altında çalışıyordu. Her türlü baskıya rağmen DISK'e bağlı BA- SIN-İŞ Sendikası'na girdik ve kısa zamanda toplu iş sözleşmesi imza- landı. Ancak iki gün sonra işveren altına imza attığı toplu sözleşmenin yükünü kaldırmıyacağını söyleye- rek, adamları vasıtasıyla da bodro- ya tam ücret üzerinde imza atmam- ız, fakat ayda 500 lira ücreti kabul etmemizi istedi. Kabul etmeyince iş- Kanununun ve toplu iş sözleşmesi- nin toplu çıkarma ile ilgili hüküm- lerine uymadan iş akdimizi feshetti. Daha önce de sendikaya girmemiz

sırasında bize önderlik eden bir ar- kadaşımızı isten atmıştı. Bu olayı in- celemek için işyerine gelen Çalı- ma Bakanlığı Müfettişinin incelen- melerine de işveren engel oldu. De- mokratik mücadelemiz, işte çağ- dı- şı kalmış, işyerinin duvarları içinde derebeylik düzeninin süreciğini sa- nan böyle bir işverene karşı sürdü- rülmektedir. Zafer İşçi Sınıfının- dır.»

Diğer yandan BASIN-İŞ Sendika- sı olayı protesto etmek üzere bir yü- rüyüş düzenlediğini ve bunun için de Siki Yönetime gerekli başvuru- nun yapıldığını, işverenin yasa dışı davranışlarına karşı ilgili yasalar ve toplu iş sözleşmesindeki gereklerin yerine getirildiğini açıklamıştır.

SAZLIKÖYDE DİREKEN TARIM İŞÇİLERİ HAKLARINI SÖKE SÖKE ALDILAR !...

Geçen sayımızda haber verdi- ğimiz, Söke'nin Sazlıköy Bucağın da çalışan 1.500'e yakın tarım işçisinin, Söke'nin en büyük ta- rım kapitalistlerinden Hilmi Fi- rat'ın Sazlıköy'deki çiftliğinde başlattıkları direniş, örnek bir e- konomik demokratik mücadele halinde geçti ve sonunda işçiler isteklerinin hemen hepsini, işve- renden «söke söke» aldılar.

Direniş başladığı gün işveren Hilmi Fırat'ın tepkisi, Söke'nin bu kan emici, sömürücülerinin alışılmış davranışları oldu. Söke dı- şından getirilmiş 1.000'e yakın tarım işçisi, Sazlıköy'deki 35 bin dönümlük çiftliğin sınırlarına yı- ğıldı. Ancak Sazlıköy'lülerin di- renci ve kararlılığı işveren tara- fından iyi hesaplanamamıştı. Dı- şarıdan getirilen işçiler, tarla- lara sokulmadı. Jandarmanın mü- dahalesi de sonuç vermedi. Tu- tuklananlar oldu.

Ancak Sazlıköy tarım işçileri öyle tutuklamalarla pes edecek cinsten değillerdir. 500 çapa işçi- si, «çapaları» sırtlarında Söke'ye indiler. Tutuklanan arkadaşları- nı geri istiyorlardı. Dipçik, çop ve tekmelerle kadınlar, çocuk- lar yaralandı, dövüldü, yerlerde sürüklendi. Yulmadılar. Karakolun önünde oturma direnişine geçti- ler. Söke Kaymakamı, Aydın Va- li Muavini, İl Jandarma Komuta- nı olaya el koydular. İşçilerin gö- zünü korkutmak ve onları özel- likle «sendikalarından koparmak» için tehditler, ricalar (!) sonuç vermedi. İşçiler direndiler.

Sonunda araya girenlerin de baskısıyla işveren bir geri adım atmayla razı oldu. Ücretlerinin 35 liraya çıkmasını kabul ediyor, yabancı işçi çalıştırılmayı taah- hüt ediyor, ancak Toprak İş Sen- dikası'nı tanımayı kabul etmiyor- du.

İşte direnişin en kritik anı o- ğun yaşandı. Tüm Söke'li sömü- rücü güçler, işçilerin «çözülme- si» beklerlerken, işçiler bir a- dım bile gerilemeksiz dikdiler. Anlaşma ancak ve ancak sen- dikamızın aracılığı ile olur! de- diler.

Direniş yeniden alevlendi. Teh- ditler, yabancı işçi yığınakları gene alıp yürüdü. Adam satın al- maya kalkışıldı. Yeni çatışmalar çıktı ve yeniden gözaltına alınan- lar oldu. Gözaltına alınanlar ara- sında biri 8, öteki 10 yaşında iki çocuk da vardı.

Sökmeli. Baskılar Sazlıköy'lü tarım işçilerinin direnişine, bi- lincine çarpıp dağıldı.

Ve 3 Temmuz günü işveren «pes» dedi. Anlaşmanın şartları şöyle oldu:

● Ücretler, 7 Temmuz 1975 gü- nüne kadar 55 lira olarak hesap- lanacaktır. Temmuz günü işçiler

SIKIYÖNETİM GREV YASAKLAMAYA DEVAM EDİYOR

M.K.E.'nin dokuz işyerinde, toplu sözleşmenin çıkmazı girmesi ve iş- verenin Uzlaşma Kurulunun karar- verdiği zamları vermemesi üzerine, dört işyerindeki işçiler grev oyla- masına başvurdular. Oylama öncesi T.S.İ.P. Ankara İl Merkezi bir bildi- ri dağıtarak işçileri greve çağırdı.

Bildiride özetle şunlar söyleniyor- du:

«Yiğit işçi kardeşler, biz biliriz ki durduğumuz yerde bize hakkımızı vermezler. Hak verilmez alınır. Eli- mizi kolumuzu bağlayıp oturamayız. Birlik olup, tek bir yumruk, tek bir vücut olup karşılamaya çıkalım. Ekonomik mücadelemizde en etkili mücadele biçimi, «Grev Silâhımız» patronların işi göbeklerine doğru çekelim. Varsın şimdi patronlar hakkımızı vermesinler. Biz grev da- vullarına vurup halay çekmeye baş- layınca etkileri tutuşacaktır.»

«Kardeşler, haydın vuralım grev davullarına, gıyelim gözcü gömle- lerimizi. Yaşasın Grev!»

Nitekim 6300 işçinin katıldığı grev oylamasında çoğunlukla grev kararı alındı. Sarı Türk-İş Eğitim Sekre- teri Kaya Özdemir'in Kurikkale'le- re kadar gelecek grev kararını en- gellemeye çalışmasına rağmen grev kararı alındı. Ancak grevden yü- rekleri hoptayan patronlar sınıfının sıkıyönetimi, «millî güvenliğin za- yıflayacağı» bahane ederek grevi yasakladı. Bu bize bir kere daha gösterdi ki sıkıyönetimin gerekçesi dış güvenlik, Kıbrıs v.s. değil, işçi sınıfının ve emekçi halkımızın İŞ EKMEK HÜRİYET mücadelesini engellemektir. Ve yine gösterdi ki: emekçi halkımızın EKMEK ve İK TIDAR kavgası birbirinden ayrılmaz bir bütündür.

Geyve Belediyesinde işçi kıymı

Geyve Belediyesi ile Genel-İş Sen- dikası arasında biten Toplu Sözleş- meden sonra işveren işçi kıymına başlamıştır. Özellikle sendikali iş- çiler ve işyeri temsilcilerine baskı ve yıldırma politikası güdülmektedir. Mesai saati haricinde işçileri toplu- yarak onlara nutuk çekip istirahat zamanını işgal etmek isteyen işve- rene işyeri temsilcisi mani olmaya kalkmıştır. Bunun üzerine işveren fırsat bu fırsat diye işyeri tem- silcisinin kendisine karşı geldiğini öne sürüp Salim Karabağ adlı temsilci- yi işten atmıştır. Sendika ve arka- daşları Salim Karabağ'a sahip çıkmıştır. İşçiler, hep bir ağızdan, «patronlar bizim iş ekmek hürriyet mücadelemize engel olamaz» di- yorlar.

son baskı tar. 23.7.1975